

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **A. G.**,
skazanego z art. 156 § 1 pkt 2 i § 3 k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 5 lipca 2023 r.
osobistego wniosku skazanego
o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej
prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 25 czerwca 2021 r., sygn. II AKa 85/21,
utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku
z dnia 16 grudnia 2020 r., sygn. XIV K 29/20,
na podstawie art. 545 § 3 zd. pierwsze k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania wobec
jego oczywistej bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Pismem datowanym na dzień 20 marca 2023 r. skazany A. G. wniósł o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 25 czerwca 2021 r., sygn. II AKa 85/21, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 16 grudnia 2020 r., sygn. XIV K 29/20, wskazując jako podstawę prawną wniosku art. 327 § 1 i § 3 k.p.k., a także podnosząc, że „sędziowie (Sądu Okręgowego w G.: SSO K. R. i sędzia del. M. J. – *przyp. SN*) wydali wyrok niezgodnie, jest takie coś jak niedomniemanie niewinności co do niczego się nie przyznałem bo była zrobiona

zbrodnia sądowa. A poza tym według polskiego prawa ci sędziowie nie powinni o[rz]ekać przed sądem s[a] nie[z]godni z [K]onstytucją, karares [KRS], nie powinni orzekać bo s[a] powołani przez partię PiSu i Prawo i Sprawiedliwość (...). W dalszej części wniosku skazany podał, iż „znalazł kilka błędów prawnych w aktach sprawy”, jednak ich nie wskazał, a także był zastraszany przez funkcjonariuszy Policji z K. oraz w Prokuraturze, zmuszany do wizji lokalnej. W konkluzji wniosku autor zapowiedział złożenie przedmiotowego wniosku do innych instytucji m.in. Trybunału Konstytucyjnego. Jednocześnie wniósł też o wyznaczenie obrońcy z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Należało odmówić przyjęcia osobistego wniosku skazanego A. G. o wznowienie postępowania — jako oczywiście bezzasadnego.

Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 545 § 3 zd. pierwsze k.p.k. sąd odmówi przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania nierespektującego wymogów obowiązującego w postępowaniu wznowieniowym rygoru przymusu adwokacko-radcowskiego (bez wzywania do uzupełniania tego braku czynności przedsięwziętej osobiście przez uczestnika postępowania) w sytuacji, gdy „z treści wniosku wynika jego oczywista bezzasadność”. Ustawa postępowania karnego wymienia — czyni to jednak tylko tytułem pewnej egzemplifikacji — sytuację, gdy oczywista bezzasadność wniosku o wznowienie postępowania wynika z tego, że nawiązuje on do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania.

Ratio legis unormowania przyjętego w Kodeksie postępowania karnego należy upatrywać w pragmatycznym dążeniu ustawodawcy do daleko idącego zredukowania zbędnych, a zatem nieracjonalnych, przebiegów procesowych (m. in. tych zmierzających do ustanowienia dla podmiotu innego niż oskarżyciel publiczny, działającego samodzielnie na tym etapie postępowania, adwokata lub radcy prawnego celem zbadania akt sprawy pod kątem okoliczności sygnalizowanych w jego osobistym wniosku o wznowienie i rozważenia zasadności sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania, ewentualnego sporządzenia i złożenia przezeń takiego wniosku, rozpoznania go przez sąd w składzie trzech sędziów itd.). Są to przebiegi, o których już z góry można powiedzieć, że miałyby całkowicie

niecelowy charakter, bo jest oczywiste, że nie mogłyby doprowadzić do wznowienia postępowania i to nawet po ustanowieniu w sprawie adwokata lub radcy prawnego celem rozważenia sporządzenia i złożenia wniosku o wznowienie postępowania.

Już bowiem przeprowadzenie wstępnej oceny pisma podmiotu posiadającego legitymację procesową do złożenia wniosku o wznowienie postępowania (działającego po prawomocnym zakończeniu postępowania bez pomocy profesjonalnego przedstawiciela procesowego), zmierzającego do zainicjowania postanowienia wznowieniowego pozwala — *prima facie* — na sformułowanie tezy, że artykułowany przez stronę postulat wznowienia postępowania zakończony prawomocnym orzeczeniem ma oczywiście bezzasadny charakter. Uruchamianie w takiej konfiguracji złożonego mechanizmu procesowego zmierzającego do rozważenia możliwości sformułowania wniosku o wznowienie postępowania przez fachowego przedstawiciela procesowego trafnie zostało ocenione przez ustawodawcę w kategoriach czynności nieharmonizujących z rudymenarnymi zasadami ekonomii procesowej (niewątpliwie mającymi zastosowanie także na etapie postępowania wznowieniowego).

Zwraca się przy tym w judykaturze najwyższej instancji sądowej trafnie uwagę na to, że wymieniona w treści przepisu art. 545 § 3 zd. pierwsze k.p.k. sytuacja (związana z układem swoistej powtarzalności wniosku o wznowienie postępowania, powołującego się na okoliczności tożsame z tymi, które już uprzednio był przedmiotem rozpoznania w postępowaniu wznowieniowym) ma li tylko przykładowy charakter, że „[d]ecydująca jednak jest sama treść wniosku o wznowienie, która może być oczywiście bezzasadna z różnych powodów. Ta oczywista bezzasadność wynikać może z tego, że we wniosku wskazano na podstawy wznowienia, które nie są przewidziane w ustawie albo z tego, że w ogóle nie wskazano żadnych podstaw wznowienia, ograniczając się do postulowania przeprowadzenia kolejnej kontroli odwoławczej” (postanowienie Sądu Najwyższego z 25 września 2015 r., sygn. II KO 49/15, SIP «Legalis» nr 1330115). Dodaje przy tym Sąd Najwyższy, że oczywista bezzasadność, o której mowa w przepisie art. 545 § 3 zd. pierwsze k.p.k., powinna być rozumiana tak samo, jak pojęcie oczywistej bezzasadności użyte na gruncie przepisów Kodeksu postępowania karnego normujących postępowanie kasacyjne, tj., że „bezzasadność oczywista to

taka, która nie wymaga szczególnego badania, jest widoczna na pierwszy rzut oka, jest niewątpliwa i wniosek obiektywnie nie może doprowadzić do wzruszenia orzeczenia”.

Analiza osobistego wniosku skazanego A. G. o wznowienie postępowania, któremu nadano bieg po zarejestrowaniu go w repertorium „KO”, upoważnia do wyrażenia oceny, że nie została w nim wskazana ani prawidłowa podstawa prawna (przepisy art. 327 § 1 i § 3 k.p.k. odnoszą się do wznowienia prawomocnie umorzonego postępowania przygotowawczego przeciwko osobie, która występowała w charakterze podejrzanego), ani żadna okoliczność, którą należałoby zakwalifikować jako korespondującą z którąkolwiek z przesłanek wznowienia postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem wskazanych w treści przepisów art. 540 k.p.k. (lub art. 540b k.p.k.). Zgodnie z brzmieniem art. 540 § 1 k.p.k. postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem wznawia się, jeżeli w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia (pkt. 1) albo — po wydaniu orzeczenia — ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że: a) skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze, b) skazano go za przestępstwo zagrożone karą surowszą albo nie uwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary albo też błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary, c) sąd umorzył lub warunkowo umorzył postępowanie karne, błędnie przyjmując popełnienie przez oskarżonego zarzucanego mu czynu (pkt. 2). Należy podkreślić, że nie mogą stanowić podstawy wznowienia postępowania ani okoliczności znane bądź to sądowni, bądź stronom w toku postępowania, ani też zarzuty o charakterze odpowiadającym zarzutom apelacyjnym.

Skazany we wniosku o wznowienie postępowania – jak podano wyżej – wskazuje li tylko na domniemane błędy zapewne w ocenie materiału dowodowego i ustaleń faktycznych dokonane przez sąd w prawomocnie zakończonym postępowaniu jurysdykcyjnym oraz rzekome błędy organów procesowych w toku postępowania przygotowawczego, a także brak umocowania sędziów sądu pierwszej instancji do orzekania. Zarówno jednak z akt sprawy karnej prowadzonej

pod sygn. XIV K 29/20 przez Sąd Okręgowy w Gdańsku, jak i z pisemnych motywów wyroku tego sądu z dnia 16 grudnia 2020 r., jak i Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 25 czerwca 2021 r., sygn. II AKa 85/21, nie wynika aby organy śledcze, jak i sąd *a quo*, dopuściły się ww. błędów. Przeciwnie, sąd szczegółowo przeanalizował zgromadzony w sprawie materiał dowody, dokonując jego rzetelnej oceny prawnokarnej (pisemne motywy wyroku sądu pierwszej instancji, *k. 1640-1718 akt, tom IX*). Kwestia oceny dowodów, w tym wyjaśnień oskarżonego była także przedmiotem uwagi sądu *ad quem* w związku z treścią zarzutów postawionych w środkach odwoławczych wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego, zaś sąd ten uznał ocenę całokształtu istotnych dla rozstrzygnięcia dowodów za prawidłową, czyniącą zadość regułom logicznego wnioskowania i doświadczenia życiowego (uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 25 czerwca 2021 r., sygn. II AKa 85/21, *k. 1952-1999 akt, t. X*). Odnosnie zaś błędów i zaniechań organów procesowych w toku postępowania przygotowawczego (ogłędzin miejsca zdarzenia), to skazany nie wskazuje nawet jakie to błędy miały popełnić owe organy. Co zaś się tyczy kwestionowanego umocowania sędziów sądu pierwszej instancji do orzekania, to zarówno sędzia Sądu Okręgowego w G. K. R., jak i sędzia Sądu Rejonowego w G. i delegowana do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Okręgowym w G. M. J., posiadali umocowanie do orzekania w sprawie XIV K 29/20. W przypadku sędzi M. J. uprawnienie to wynika z przedłożonych do akt sprawy delegacji (od dnia 1 grudnia 2019 r. do dnia 31 maja 2020 r., od dnia 1 czerwca 2020 r. do dnia 30 listopada 2020 r. oraz od dnia 1 grudnia 2020 r. na czas nieokreślony, a zatem od dnia przydzielenia temu sędziemu sprawy do referatu w dniu 26 lutego 2020 r. – *vide* raport z losowania, *k. 1050-1051, tom IV* do dnia wydania orzeczenia w dniu 16 grudnia 2020 r.), umieszczonych w kopercie zatytułowanej „DELEGACJA” doklejonej do 2 strony obwoluty tomu IX akt sprawy XIV K 29/20), a ponadto z „Informacji dotyczącej sędziów Sądu Okręgowego w G. określonej w art. 88b ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. *Prawo o ustroju sądów powszechnych* (Dz.U. 2020 poz. 2072)” zamieszczonej na stronie internetowej Sądu Okręgowego w G.. Z niej też wynika umocowanie do orzekania dla przewodniczącego składu orzekającego SSO K. R..

Należy zatem powiedzieć, że autor osobistego wniosku o wznowienie postępowania nie wskazuje na żadne nowe dowody lub fakty, do których ujawnienia miałyby dojść po wydaniu prawomocnego orzeczenia, które mogłyby dać asumpt do podważenia rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności karnej skazanego A. G. i, w efekcie, jego rewizji.

Ewentualne przedsięwzięcie czynności zmierzających do spowodowania wniesienia wniosku o wznowienie postępowania karnego przez podmiot profesjonalny (wezwanie do uzupełnienia braków formalnych wniosków przez jego sporządzenie i wniesienie przez adwokata lub radcę prawnego) jawi się zatem w tej sytuacji jako bezprzedmiotowe wobec stwierdzenia zmaterializowania się okoliczności, o której mowa w treści przepisu art. 545 § 3 zd. pierwsze k.p.k. Celem tego przepisu jest bowiem, jak już powiedziano wyżej, zredukowanie zbędnych przebiegów procesowych w postępowaniu wznowieniowym w tych układach, w których na podstawie analizy osobistego żądania wznowienia postępowania stwierdza się obiektywny brak podstaw do wznowienia postępowania. Gdy już zatem *prima vista* jasno rysuje się brak okoliczności wskazujących na zmaterializowanie się którejkolwiek z podstaw wznowieniowych wskazanych w art. 540 § 1 k.p.k. lub art. 540b k.p.k. nieracjonalne i niecelowe byłoby przedsięwzięcie i kontynuowanie czynności procesowych mających doprowadzić do uzupełniania braków formalnych wniosku (przez wezwanie podmiotu uprawnionego do złożenia wniosku o wznowienie postępowania respektującego wymóg o którym mowa w przepisie art. 545 § 2 zd. pierwsze k.p.k., ewentualnie wyznaczenie adwokata lub radcy prawnego z urzędu, celem rozważenia zasadności sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania), skoro okoliczności wskazane przez autora osobistego wniosku o wznowienie obiektywnie nie mogą doprowadzić do wznowienia tego postępowania.

Konkludując — mając na względzie powyżej omówione okoliczności — należało odmówić przyjęcia osobistego wniosku skazanego A. G. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 25 czerwca 2021 r., sygn. II AKa 85/21, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 16 grudnia 2020 r., sygn. XIV K 29/20

— jako oczywiście bezzasadnego w rozumieniu przepisu art. 545 § 3 zd. pierwsze k.p.k.

AG

[ł.n]